

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

14.01.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

[Вестник Капитал](#)

✓ (О)сигурен затвор

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/01/11/1982667_osiguren_zatvor/

"Просто прокарайте закони, които не могат да бъдат спазвани, нито наложени, нито обективно тълкувани. Така създавате нация от нарушители на закона. И можете да осребрявате вината им."

Този цитат от "Атлас изправи рамене" на Айн Ранд пасва добре на ситуацията, в която се създават много от законите в България повече от половин век, след като е публикувана книгата. Последният такъв пример е идеята на управляващите да се криминализира укриването на осигуровки.

Темата не е нова и периодично изскача в медиите, основно през синдикатите. През есента обаче тя вече беше облечена в конкретни предложения за промяна на Наказателния кодекс. Тогава вносителите оттеглиха текстовете, но сега по всичко изглежда, че идеята отново е на дневен ред. Депутати от ГЕРБ се канят да опитат да прокарат законовите промени, преди мандатът на този парламент да изтече. А целта е да се увеличат приходите от осигуровки.

Подобна мярка обаче е спорна: вместо да се излекува болестта (а тя е свързана основно с недоверието към пенсионната система), се прави опит насила да се премахнат симптомите (нежеланието да се плащат осигуровки). Още повече че и в момента има аналогични текстове за данъчните престъпления, но склонността към укриване на данъци не е намалала. За сметка на това притесненията са, че може да се стигне до крайности и от възпитателна (по думите на социалния министър Тотю Младенов) мярката да се изроди в инструмент за репресии над "некоректни" работодатели.

Счетоводителят, управителят, собственикът

Затвор ще грози всеки, който наема хора на работа без договор или обяви осигурителен доход по-нисък от реалния. Фалшифицирането или унищожаването на документи също ще се наказва. Текстовете визират само работодателите.

Според данъчни адвокати обаче формулировката разширява обхвата на носещите отговорност твърде много – от самоосигуряващите се лица, през счетоводителите в дадена компания, нейните управители, собственици и т.н.

Подсъдими в един момент могат да се окажат дори хората, които си наемат домашна помощница и не начисляват и внасят осигуровки върху сумите, които ѝ плащат.

Ето и малко конкретика - укриването на задължения в големи размери (на стойност над 3 хил. лв.) ще се наказва със затвор от една до шест години и глоба до 2 хил. лв. Дали е случайно, но при предвидено наказание над пет години могат да се ползват специални разузнавателни средства за установяване на престъпление. Прагът за осигуровки в особено големи размери е 12 хил. лв., като за укриването им се предвижда затвор от три до осем години и конфискация на част или дори цялото имущество на виновния.

Менда Стоянова, председател на бюджетната комисия към парламента, казва, че преди да се приемат законовите промени, ще бъде организирана работна експертна дискусия. Според нея някои от текстовете ще бъдат прецизирани с цел да е по-ясно кой ще носи наказателната отговорност.

Без подкрепа

Всъщност най-големият застъпник на идеята са синдикатите, които отдавна настояват да се наказва със затвор не само укриването, но и неплащането на осигуровки. Подобен текст обаче беше вкаран в Наказателния кодекс през 2000 г., а Конституционният съд го обяви за противоконституционен. Мотивите - на практика се обявява за престъпление изплащането на заплати, ако работодателят няма пари за осигуровки, а така се застрашава правото на труд.

Повечето бизнес организации обаче не подкрепят и по-меката мярка - затвор за укриването на осигуровки. "Това ще е още един инструмент за натиск върху неудобния бизнес", е мнението на Евгений Иванов, изпълнителен директор на Конфедерацията на работодателите в България (КРИБ).

Подобно е мнението и на Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ): "Когато са виновни много хора – например при малките и средните предприятия, това са десетки хиляди случаи, не могат да бъдат санкционирани всички. Тогава трябва да се избере кой. Появява се субективизъм, разчистване на сметки и територии."

Според Камен Колев, зам.-председател на Българската стопанска камара, идеята само излишно плаши инвеститорите и работодателите. "Има една обща нагласа в тази посока. А често причината за неплащане може да е, че работодателят не е получил пари от своите контрагенти, които включват и държавата и общините", обяснява той.

Въпреки че целта на законовите поправки е да се увеличат постъпленията от осигуровки, скептично настроени към тях са и от самото финансово министерство. Източник от ведомството коментира, че е много вероятно обсъждането на законопроекта да се проточи във времето и да не се стигне до неговото прилагане.

"Въпросът е защо при наличие на толкова отговорни органи се допуска невнасянето на осигуровки. Контролните органи са пренаситени с информация, но тя не се обработва и не се анализира с цел да се действа превантивно. В такъв случай защо си мислим, че криминализацията ще помогне", допълва данъчен адвокат.

Реалният проблем

Публична тайна е, че в момента голяма част от бизнеса, особено малките и средните фирми, не плаща осигуровки върху

пълния размер на възнагражденията. Нерядко обаче това се случва по искане и на самите служители. А причината не е само в кризата, ниските доходи и високите осигуровки. Тя е малко по-дълбока и е свързана с недоверието, което е натрупано към нереформиранията здравна и пенсионна система.

"Дори да бъдат събрани всички осигуровки, това няма да реши фундаменталните структурни проблеми на пенсионната система поради демографската криза. Разходопокривният стълб е вид финансова пирамида. Не съществува земна сила, която да спре това рухване", е мнението на Георги Ганев от Центъра за либерални стратегии. Той допълва, че мярката може и да има временен положителен ефект, но той няма да стигне за ремонт на структурния проблем.

Има и още нещо - криминализирането на укриването на осигуровки ги приравнява с данъците. Което пък съвсем убива мотивацията на хората да ги плащат - по-голямата част от удържките са предназначени за държавните фондове на здравното и социалното осигуряване, които работят на солидарен принцип и се управляват според политическата конюнктура. Така реално данъкоплатците са лишени от правото на избор къде да се осигуряват.

Ако въпросът се погледне малко по-практично, в момента, в който даден работодател или мениджър на компания отидат в затвора, бизнесът ще западне. Фирмата ще е принудена да прави съкращения. Така държавата не само няма да получи повече приходи, ами ще загуби и данъците, които е получавала от компанията до този момент. И не само - ще има и повече разходи под формата на обезщетения за безработица. Освен ако идеята не е да се осребрява вината.

burgasnews.com

✓ **БСК не очаква добър бизнес и през 2013 г.**

<http://www.burgasnews.com/stranata/ikonomika/67725-bsk-ne-ochakva-dobar-biznes-i-prez-2013-g>

Очакванията на бизнеса за 2013 година през погледа на две работодателски организации – Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) и Българска стопанска камара (БСК), са, че и през тази година няма да има добри условия за развитие на бизнеса у нас. Асоциация на индустриалния капитал в България не споделя оптимистичните прогнози за очакван ръст на икономиката през следващата година. Експертите смятат, че прогнозата за 1,9% ръст на БВП е оптимистична, предвид тенденцията за свиване на индустриалното производство и търсенето на индустриални стоки, която отчита АИКБ за последното тримесечие на 2012 г. и която се очаква да продължи и през следващата година. Компаниите очакват спад на продажбите за следващата година, поради което този планиран ръст на БВП не е реалистичен. АИКБ е на мнение, че, ако изобщо има ръст, той няма да е повече от 0,5%. Не е изключено да има и спад – все пак рецесията в еврозоната не е приключила, а 60% от стокообмена на България е с нейните страни членки. Работодателите смятат, че през 2013 г., при оптимистичен сценарий, може да се очаква запазване на нивото на износа. Бизнес климатът по показател „поръчки от чужбина в промишлеността“ за септември 2012 г. отчита спад от 4,2 %, според НСИ. Тази тенденция се потвърждава и от проведено проучване сред членовете на АИКБ и засилва скептичните очаквания по отношение на прогнозирания ръст на БВП за следващата година. Производителността у нас расте и то с темпове, много по-високи от средното, което се случва в момента в Европейския съюз. Но ръстът на заплатите през последните четири години на кризата е от порядъка на 8 до 10% годишно, като нарастването на производителността на труда е под половината от нарастването на разходите за труд. АИКБ очаква тази тенденция да продължи и през следващата година.

Проучвания и данни от реалния сектор показват тенденция за увеличаване на равнището на безработицата. Членовете на АИКБ планират през следващата година да съкратят работна сила, като по този начин финансират увеличение на възнагражденията, за което „допринеся“ и ръста на минималната работна заплата и минималните осигурителни доходи. Прогнозата на АИКБ за 2013 година е за 8,9% ръст на работните заплати. Бизнесът съкращава, но компенсира с по-високо възнаграждение тези, които остават на работа, посочват работодателите.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **Данъчни с фуражка**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/01/13/1982776_danuchni_s_furajka/

Само в рамките на седмица няколко високопоставени представители на ГЕРБ в правителството и парламента потвърдиха намеренията на управляващите за борба срещу данъчните престъпления чрез законови промени.

Министерството на финансите поиска полицейски правомощия за данъчните инспектори. Те включват възможност да се извършват разпити и изземват документи (макар и само при неотложност), като резултатите да се признават за доказателства в съда. Идеята е на повече от година, но конкретни предложения бяха внесени в петък и се предвижда те да влязат в сила от 1 април. Седем дни по-рано стана ясно, че депутати от ГЕРБ продължават с намеренията си да криминализират укриването на осигурителни задължения и при нарушения за над 3000 лв. наказанието да е затвор. Не е ясно дали оповестяването на двете инициативи съвпада случайно, или управляващите откриват широк фронт срещу сивия сектор и укриването на данъци, по думите на представители на финансовото министерство се е превърнало в "масов спорт".

Критиците на правителството обаче поставиха познат етикет на инициативите и обвиниха ГЕРБ, че задушават дребния бизнес, за да си подсигури сигурност на бюджета при общата неспособност да подобри бизнес средата и да задвижи икономиката.

Какво точно се случва

Година след като обяви принципните си намерения, Министерството на финансите направи първа крачка към създаването на данъчна полиция и поиска специални правомощия за Националната агенция за приходите по подобие на тези на Агенция "Митници".

Проектопромените са в Наказателно процесуалния кодекс и Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и ако бъдат приети, ще позволят на данъчни инспектори от НАП да проверяват офиси, домове и превозни средства, да изземват документи и да извършват разпити.

В момента НАП може влиза в офиси и домове само ако съответните фирми и физически лица са обект на данъчна ревизия. Ако ревизираните лица откажат достъп на данъчните, те могат да поискат от полицията да им осигури този достъп. Изземването на документите става само от органи на МВР, които след това с опис предават документите на НАП. Другата промяна е, че по действащия ред данъчните събират информация и документи с доказателствена стойност, които се предоставят на НАП за становище и след това полицейското следствие трябва да ги предаде на прокуратурата като доказателствен материал, който да се използва в процесуално производство.

Идеята е занаят материалите, които са събрани след претърсване и изземване от НАП, да имат доказателствена стойност и да могат да се използват при съдебни дела, без да се изисква намесата на полицията.

Нито риба, нито рак

За разлика от митниците обаче в НАП не се предвижда да има разследващи органи по смисъла на Наказателно процесуалния кодекс. Те са определени в чл. 52 от НПК, където се казва, че това са служители на МВР с длъжност "разследващ полицай" и митнически служители с длъжност "разследващ митнически инспектор". Промени в чл. 521, касаещи новите правомощия на НАП, обаче не са предложени.

Частично обяснение за това дава фактът, че данъчните ще могат да осъществяват подобни действия само когато действат по неотложност.

Данъчните, които претърсват, разпитват и изземват документи, ще правят това след упълномощаване с писмена заповед на изпълнителния директор на НАП. Това означава, че следствени действия ще могат да се извършват от всякакви данъчни инспектори, а не специално с тази задача и обособени в специално звено на НАП. Потърсени за коментар, от НАП обясниха, че тепърва ще се определят критерии, за подбор на лицата, които ще прилагат новите разпоредби. Това според експерти от Министерския съвет може да предизвика недоволство от депутатите в правната комисия към парламента, при която промените ще се гласуват, преди да стигнат пленарната зала.

Другата разлика спрямо правомощията на митническите дознатели е, че данъчните няма да имат право да извършват арести.

Отново след родилни мъки

Новите правомощия на данъчните изразяват намерението на финансовия министър Симеон Дянков да създаде дознателско звено, предназначено за борба специално с данъчните престъпления. За това той спомена първо през декември 2011 г. и потвърди ангажиментите си в началото и пролетта на миналата година, но това е първата публично видима крачка в тази посока.

Депутати от опозицията обвиниха ГЕРБ, че с напъните си може допълнително да потисне бизнеса, защото макар и в сивия сектор, дори фирмите, които укриват задължения, плащат все някакви данъци. С развитието на кризата сивият сектор се е разраснал и борбата срещу него няма да подобри бизнес средата, а допълнително ще увеличи безработицата и ще потисне бизнес активността.

Според адвокат Петър Илиев пък данъчните, които имат разследващи функции, ще трябва да са на пряко подчинение на финансовия министър, или смисълът от новите им правомощия ще се загуби. "Известен факт е, че нито едно крупно данъчно или осигурително престъпление не може да се извърши, без да има данъчен чадър. Как тогава служителят да разследва своя колега", каза той, цитиран от "Нова телевизия". За да могат да осъществяват своите правомощия безпристрастно, те трябва да бъдат на пряко подчинение на министъра на финансите", смята адвокат Илиев. Според него друг пропуск е, че разследващите данъчни не могат да разчитат на специални разузнавателни средства.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Дянков: Без бонуси за пенсионерите

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2013-01-12&article=437326>

Пенсионерите няма да получат следколедни добавки. Финансовият министър Симеон Дянков категорично заяви, че ще следва строго бюджета за тази година и няма да позволи той да се наруши. "Чиновниците от време на време грешат, европейските - също". Така Дянков коментира забележката на Еврокомисията, че неоснователно е обвързвал социалните плащания с превеждането на парите от еврофондовете. "Приемам техните коментари като грешка от тяхна страна", каза още Дянков и твърдо заяви, че той е бил прав, когато в края на миналата година не е разрешил коледни добавки заради непреведени пари от еврофондовете. По думите му авансовите плащания по европейските програми влизат в авансовия дефицит. Така ако парите от Европа не се получат в същата година, дефицитът се увеличава. "Трябва да внимаваме със сметките, защото иначе нарушаваме Закона за държавния бюджет", каза Дянков.

По-рано в петък лидерът на БСП Сергей Станишев призова финансовия министър да даде следколедни бонуси на пенсионерите. "Два месеца министърът обещавахе на пенсионерите, че ще има коледни бонуси: днес, утре чакаме пари от Европейската комисия. Накрая няма", припомни Станишев. "След като Еврокомисията е превела в крайна сметка близо 800 млн., парите ги има, нека сега Дянков даде следколедни бонуси", каза лидерът на БСП. Финансист - 1 обаче определи Станишев като "невежа", на когото прощава, защото по негово време "не е имало никакви авансови плащания заради замразени европейски средства". "Станишев е много нервен, защото след 6 месеца ще е безработен. След

поредните му неуспешни избори, които се задават за него, другарите му ще го изритат", коментира още Дянков. Затова той очаквал през следващите седмици "все по-популистски коментари от Станишев именно заради страховете, които са го налегнали".

Премиерът Бойко Борисов също коментира темата от Кипър. "Когато икономиката и българите заработят така както немците, тогава ще дойдат високите доходи. Те не идват от Дядо Коледа, а от конкурентна среда и яка работа", каза Борисов.

Финансовият министър продължи с нападите си срещу лидера на БСП, като обяви, че Станишев избива комплекс за малоценност. "Докато управляваше неговото правителство в годините на най-големия икономически бум в Европа, той за 4 години не успя да построи нито една магистрала, да открие един музей, да финансира една археология, да построи една спортна площадка.", каза Дянков.

[Вестник Преса](#)

✓ **Общата задължнялост на бизнеса расте с 5 млрд. лв.**

<http://pressadaily.bg/publication/8607-%D0%9E%D0%B1%D1%89%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%B4%D0%BB%D1%8A%D0%B6%D0%BD%D1%8F%D0%BB%D0%BE%D1%81%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B5-%D1%81-5-%D0%BC%D0%BB%D1%80%D0%B4.-%D0%BB%D0%B2.-/>

Общата задължнялост на предприятията, на бизнеса расте с 5 милиарда лева в сравнение с предишната година, в това число и междуфирмената задължнялост също расте. Това съобщи по БНР заместник-председателят на Българската стопанска камара Камен Колев.

"Не самият размер на тази задължнялост е толкова тревожен, тъй като колкото повече или по-добре работи една икономика, все по-голяма е тази задължнялост естествено, включително и междуфирмената. По-тревожното е това, че расте просрочената част в тази задължнялост и вече близо 80% от тази междуфирмена задължнялост е просрочена, забавена. Именно това блокира възможностите в икономиката за по-висок растеж. Има един феномен, който наблюдаваме в анализа – по принцип държавата, разбира се това е положително, е слабо задължняла – една задължнялост от 17-18% е много ниска, от БВП. Но това контрастира с една свръхзадължнялост на корпоративния сектор, където тази задължнялост е над 200% от БВП. Вредното влияние на тази свръхзадължнялост при бизнеса е много по-силно отколкото в държавата", каза той.

Колев откри и един от най-важните проблеми: "Процедурите за обществени поръчки, не е тайна, че там самите проектодоговори, които се предлагат от възложителя, съдържат такива възможности за забавено плащане. Бизнесът може да участва в една обществена поръчка или да не участва, тя не може да предоговори това, което възложителя предлага като срок на плащане. Тук не са малко случаите, когато възложителите предлагат примерно срокове на плащане 6 месеца след изпълнение на поръчката или след фактуриране, а бизнесът трябва да внесе съответните вноски, след като е фактурирал - той няма плащане насреща, не може да се разплати, включително и с контрагенти, със своите служители.

Така че трябва да се изпълни тази директива за забавените плащания, която казва, че не може да се договарят срокове за плащане между всякакви търговски субекти, включително и държавни и частни субекти, по-дълги от 1 месец. За съжаление, никой не следи именно тази възможност, а това създава и корупционни възможности. Ако вие сте човек, близък до властта, могат да ви платят на първия месец, тъй като срокът е примерно до 6 месеца. Но във всички случаи останалите кандидати трябва да предвидят тези разходи за 6-месечното чакане на плащането", каза още Колев.